

ANN-CHARLOTTE EKENSTEN

SIDAN 1

Mytiska väsen – Enhörningar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Enhörningen är ett sagodjur, men förr trodde man att den fanns på riktigt. Myten om enhörningen är flera tusen år gammal. I en del sagor var enhörningen god, i andra var den ond. Lär dig mer om enhörningar i den här boken!

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. (SV åk 4–6)
- Sammanfattning av texter. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel grafiska modeller och stödord. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 4–6)
- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap och handling i texterna. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel bilder och grafiska modeller. (SV åk 4-6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Läs och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

FÖRE LÄSNINGEN

Innan ni läser boken om enhörningar, är det bra att ta reda på vad eleverna redan vet om enhörningar. Använd er av ett VÖL-diagram för att få information om elevernas förkunskaper och vilka frågor de vill söka svar på.

V Vad vet du om enhörningar?	Ö Vad önskar du veta?	L Vad har du lärt dig?

REFLEKTIONER

När eleverna har läst boken ska de reflektera över innehållet. Reflektionen kan göras muntligt eller skriftligt, enskilt eller i grupp. Förslag på vad eleverna kan fundera över:

- Något jag redan kunde.
- Något nytt som jag lärde mig.
- Detta undrar jag över.
- Detta saknade jag i boken.

Sammanfatta elevernas reflektioner i helklass.

NÄRLÄSNING

Skriv en text som passar till boken och ge till alla elever. Dela också ut överstrykningspennor.

Berätta att de ska vara detektiver och leta efter ord som du beskriver för dem.

Läs en mening i taget och beskriv ett ord i meningen. När de tror att de vet vilket ordet är stryker de över ordet.

Gör samma sak med alla meningar.

När ni är klara samlar ni alla överstrukna ord på tavlan. Prata om vad orden betyder.

Här är ett exempel på text där de understrukna orden är ord som du kan beskriva:

Enhörningar

En enhörning liknar en häst. Men den har klövar som en get, och ett horn i pannan. Enhörningen är ett sagodjur, men förr i tiden trodde man att den fanns på riktigt. Folk sa att de sett den eller hittat spår efter den. Man trodde att enhörningar hade magiska krafter, och hornet var viktigast. Genom att doppa ner hornet i vatten och rita ett kors, kunde enhörningen ta bort gift ur vattnet. Förr i tiden var många människor rädda för att bli förgiftade. Men om man drack ur en mugg som var gjord av horn från en enhörning, var man skyddad från gift.

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Hur ser en enhörning ut?
Den liknar en häst, har klövar som en get och ett horn i pannan.
2. Varför trodde man förr i tiden att enhörningar fanns?
Folk sa att de hade sett enhörningar eller hittat spår efter dem.
3. Var kommer den äldsta sagan om enhörningen ifrån?
Den kommer från Indien.
4. Vad hade pojken Rishyasringas mamma gett honom?
Hon hade gett honom magiska krafter och ett horn.
5. Hur hjälpte Rishyasringa sitt folk?
Han skapade regn och räddade sitt folk från torka.
6. Hur kan sagor bli sanning?
Sagor sprids och till slut tror folk på dem.
7. Vad skrev den grekiska läkaren Ktesias om för 2 500 år sedan?
Han skrev en bok om Indien och där beskrev han enhörningen som en vit vildåsna.
8. Varför trodde människor fram till 1600-talet att enhörningar fanns?
För att få människor kunde resa och upptäcka världen.
9. Vad trodde människorna att enhörningen kunde göra med sitt horn?
De trodde att den kunde doppa hornet i vattnet, rita ett kors och ta bort gift ur vattnet.
10. Hur skyddade man sig från gift förr i tiden?
Man drack ur en mugg som var gjord av horn från en enhörning, eller så malde man ner hornet till ett pulver och blandade det i drycken.
11. Hur malde man ner horn från enhörningar när de inte fanns på riktigt?
Det var horn från andra djur.
12. Varför ville jägare döda enhörningar?
De ville dricka deras blod för att få styrka.
13. Varför blev enhörningen en symbol för Jesus?
I Bibeln kan man läsa om frälsningens horn och då trodde vissa att det var enhörningens horn.
14. Hur kunde enhörningen ibland vara en symbol för djävulen?
Enhörningen kunde stå för både gott och ont.

15. Varför hette Göteborgs första apotek Enhörningen?
Man ville att apotek skulle ha namn efter något heligt.
16. Vad hade apoteket i sitt fönster?
Det hade en enhörning av guld.
17. Vem kan fånga enhörningen enligt sagorna?
Det är bara jungfrun som kan fånga enhörningen.
18. Vem var enhörningens fiender?
Det var människan, elefanten och lejonet.
19. Hur slutade alltid striden mellan enhörningen och elefanten?
Den slutade med att enhörningen sprättade upp elefantens mage.
20. Hur kunde lejonet döda enhörningen?
Det sprang snabbt mot ett träd och när det var framme sprang det åt sidan. Enhörningen hann inte stanna utan fastnade med hornet i trädet.
21. Varför blev enhörningen populär för medeltidens riddare?
För enhörningen skyddade de små djuren och var lojal mot unga kvinnor.
22. Vilka djur var det man tjänade pengar på när man sålde enhörningshorn?
Det var horn från noshörningar, betar från elefanter och tänder från narvalar.
23. Varför slutade folk att tro på enhörningar?
På 1700-talet blev vetenskapen viktigare än gamla sagor.
24. När kan man bäst se stjärnbilden enhörningen?
Den kan man se bäst på vintern.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

25. Vilket djur är likt enhörningen enligt Aristoteles?
Antilopen oryx är lik enhörningen.
26. Vad finns på Storbritanniens stadsvapen?
Det finns en enhörning.

Frågor bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

27. Varför tror du att bara en jungfru kunde fånga enhörningen?
Eget svar.
28. Vad skulle du vilja att enhörningen hade för kraft om du fick bestämma?
Eget svar.

Sant eller falskt

Skriv meningarna i rätt ruta.

1. Enhörningen är ett sagodjur men förr trodde man att den fanns på riktigt. **SANT**
2. I en del sagor är enhörningen ond. **SANT**
3. Pojken Rishyasringa kunde skapa solljus och räddade sitt land från översvämning. **FALSKT**
4. Man trodde fram till 1600-talet att enhörningar fanns. **SANT**
5. Förr i tiden var människor rädda för att resa. **FALSKT**
6. Hårstrån från enhörningens svans kunde skydda mot sjukdomar. **FALSKT**
7. Förr skulle apotek ha namn efter något heligt. **SANT**
8. Enhörningens fiender var elefanten och pandan. **FALSKT**